

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : فارسی	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : همه ی رشته ها	پایه ی دهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۵ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	سوالات		
	نمره		

فارسی

۱

واژه "مدام" در کدام بیت "ایهام" و در کدام بیت "ایهام تناسب" است؟

الف) ما را ز خمار غم هجران خبری نیست
چون مست مدامم ز می جام وصال
ب) ما در پیاله عکس رخ یار دیده‌ایم
ای بی‌خبر ز لذت شرب مدام ما

۲

آرایه‌ی مربوط به هر کدام از ابیات را به بیت موردنظر وصل کنید. (یک آرایه در قسمت "ب" اضافه است)

ردیف	الف	ب
۱	بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد	حاصل بی‌حاصلی نبود به‌جز شرمندگی
۲	برکن ز بن این بنا که باید	از ریشه بنای ظلم بر بکند
۳	گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد	گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
۴	سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی	چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
		تلمیح

نقش دستوری واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید.

۳

معلم را عادت بود که نقشه نیم‌کاری با خود به کلاس آورد.

۴

معلم مرغان را گویا می‌کشید.

۵

من هیچ فکر نمی‌کردم که به روزی خواهد رسید روزی که او نباشد.

۶ در چشم او که خود چشم زمانه ما بود، آرامشی بود که گمان می‌بردی از سر تسلیم است.

۷ آرایه تشبیه را در شعر "شفق، آینه‌دار نجابت و فلق، محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گزارده‌ای" مشخص نمایید.

۸ قالب شعری سروده زیر را با ذکر دو دلیل بنویسید.

"تو تنها تر از شجاعت / در گوشه روشن وجدان تاریخ ایستاده‌ای / به پاسداری از حقیقت / و صداقت / شیرین‌ترین لب‌خند / بر لبان اراده توست"

مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بیان کنید.

۹ الف) و بذل مُهَجَّه فیک لیستفقَّ عبادک من الجهالة و حيرة الضلالة.

ب) بر تالابی از خون خویش / در گذرگاه تاریخ ایستاده‌ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی - هرکس را که تشنه شهادت است. -

۱۰ بیت "گویند مگو سعدی، چندین سخن از عشقش می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها" چند جمله است؟

۱۱ در ابیات زیر واژه‌هایی را که "ایهام" یا "ایهام تناسب" دارند، مشخص کنید.

الف) در شب هجران مرا پروانه وصلی فرست / ورنه از دردت جهانی را بسوزانم چو شمع

ب) چون قد سرو خرام تو بگویم سخنی / در چمن سرو به بالای تو می‌ماند راست

پ) چرا ملامت خواجه کنی که چون فرهاد / به پای دوست درافکند جان شیرین

ت) خانه زندان است و تنهایی ضلال / هرکه چون سعدی گلستانیش نیست

۱۲ نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.

"وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها"

۱۳ معنی واژه‌های "معاش - پیمان گسستن - زلف - صبا" را به ترتیب ذکر نمایید.

۱۴ حسن تعلیل ابیات زیر را توضیح دهید.

الف) پیش دهند پسته ز تنگی زده لاف / زان است که هرکس دهندش پاره کند

ب) به صدق کوش که خورشید زاید از نَفَس / که از دروغ سیه‌روی گشت صبح نخست

۱۵ در بیت "فروغ رویت اندازی سوی خاک عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک" حرف "ت" در "رویت" چه نقشی دستوری دارد؟

۱۶ در عبارت زیر چند مفعول وجود دارد، آن‌ها را مشخص نمایید.
 "پیران قبیله خویش را حرمت دار ولیکن به ایشان مولع مباش تا همچنان که هنر ایشان همی‌بینی، عیب نیز بتوانی دید"

۱۷ باتوجه‌به موارد قسمت "الف"، آرایه‌های مناسب را از قسمت "ب" انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید. (قسمت "ب" یک مورد اضافی است)

الف	ب
الف) در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است. () ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب کارام درون دشت شب خفته است () ج) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش بتازد به نیرنگ تو توسن من () د) سپهد عنان اژدها را سپرد به خشم از جهان روشنایی ببرد () ه) تویی بهانه آن ابرها که می‌گیرند بیا که صاف شود این هوای بارانی () و) سر و زر و دل‌وجانم فدای آن یاری که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد ()	۱) استعاره ۲) اغراق ۳) حسن تعلیل ۴) سجع ۵) مجاز ۶) حس آمیزی ۷) تشبیه

۱۸ ضمیر "ت" در راهگذارت در بیت زیر چه نقش دستوری دارد؟
 "غبار راهگذارت کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد"

۱۹ معنی و مفهوم بیت زیر را بنویسید.
 "چون بگشایم ز سر مو، شکن ماه ببیند رخ خود را به من"

نوع حرف "و" را در هر عبارت مشخص کنید.

۲۰ برای خدمت او می‌آمد، می‌نشسته و مثل جغد او را می‌پاییده.

۲۱ خانه ما ساخته شد و معاشرت همسایگانه پیش آمد.

۲۲ در کدام بیت یک واژه دو تلفظی وجود دارد؟ بنویسید.
 الف) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان نگاه‌دار سر رشته تا نگاه دارد
 ب) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه‌دارد

معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.

۲۳ بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.

۲۴ هر آن وصفی که گویم بیش از آنی.

۲۵ تو تنها تر از شجاعت / در گوشه روشن وجدان تاریخ ایستاده ای / به پاسداری از حقیقت.

۲۶ زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد

۲۷ دست‌تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.

۲۸ شوخ از خود باز کنیم.

۲۹ چون بگشایم ز سر موشکن ماه ببیند رخ خود را به من

۳۰ قصه حال یوسف را نیکو نه از حسن صورت او گفت، بلکه از حسن سیرت او گفت.

۳۱ نقش دستوری واژه مشخص شده در بیت زیر، با نقش دستوری کدام واژه مشخص شده در ابیات، یکسان است؟

"معلم را عادت بود که نقشه نیم‌کاری با خود به کلاس آورد"

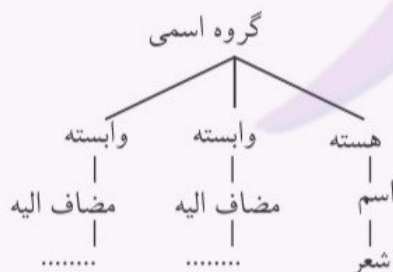
الف) گوش کن پند، ای پسر وز بهر دنیا غم مخور
ب) لاله دیدم، روی زیبای توام آمد به یاد

گفتمت چون در حدیثی گر توانی داشت گوش
شعله دیدم، سرکشی‌های توام آمد به یاد

۳۲ بیت زیر چند جمله دارد؟ جمله‌ها را مشخص کنید.

"گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها"

۳۳ باتوجه‌به الگوی داده‌شده، گروه اسمی را کامل کنید.

گاهی شود بهار و دگر که خزان شود" با کدام قسمت کتاب درسی تناسب معنایی

۳۴ بیت "دوران روزگار به ما بگذرد بسی دارد؟

"هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده"

الف) جوهر اگر در خلاب افتد همچنان نفیس است و غبار اگر به فلک رسد همان خسیس.

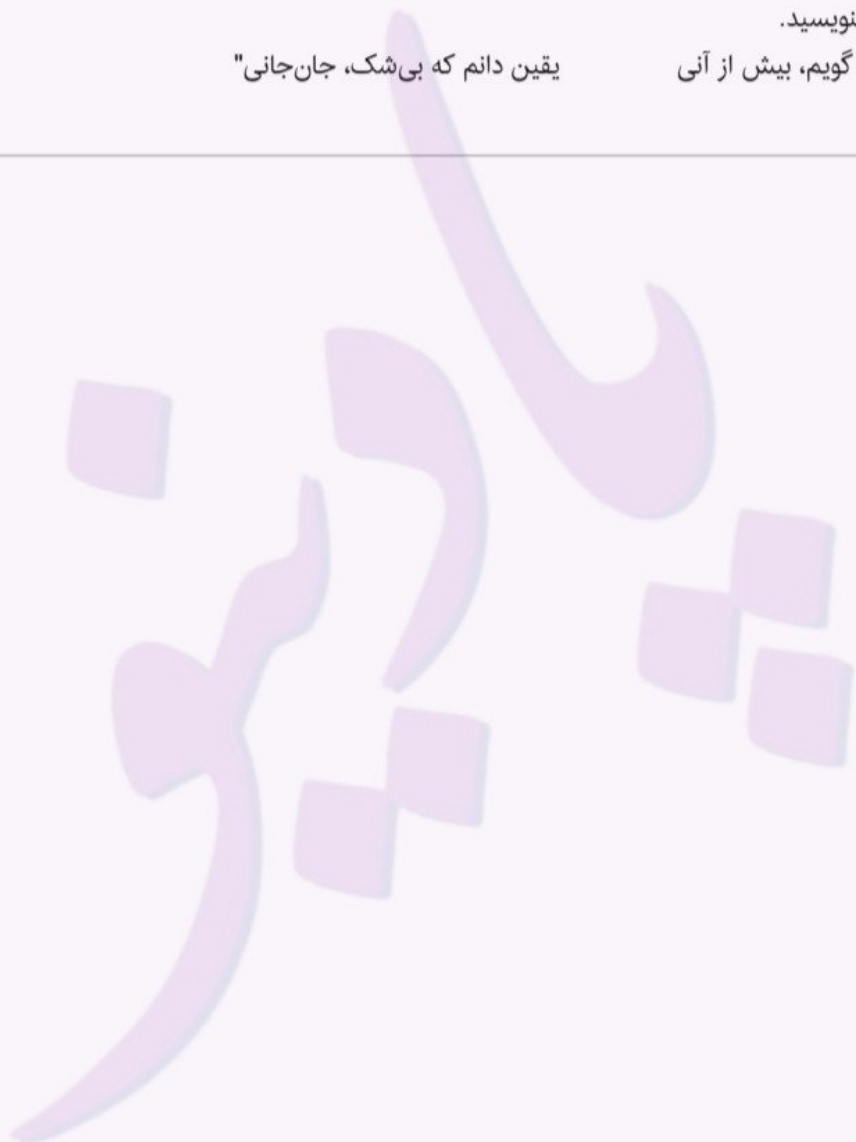
ب) هر نفسی که فرومی‌رود ممّد حیات است و چون برمی‌آید مفرّح ذات.

ج) از تن بی‌دل طاعت نیاید و پوست بی‌مغز را بضاعت نشاید.

معنی بیت زیر را بنویسید.

یقین دانم که بی‌شک، جان‌جانی"

"هر آن وصفی که گویم، بیش از آنی"

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : فارسی	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : همه ی رشته ها	پایه ی دهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۳ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	پاسخنامه		نمره

فارسی

۱ الف) ایهام تناسب: ۱- همیشه و پیوسته (معنای موردنظر) ۲- شراب (با می و جام و خمار تناسب دارد)
ب) ایهام: ۱- شراب ۲- پیوسته و همیشه (هر دو معنای شراب و پیوسته موردقبول است)

۲ ۱) متناقض نما (استعاره، حسن تعلیل)

۲) استعاره

۳) ایهام

۴) مجاز

پاسخ سؤالات ۳ تا ۶

۳ مضاف‌الیه / مفعول / صفت

۴ نهاد / مفعول / قید

۵ قید / نهاد / نهاد

۶ نهاد / مسند / نهاد

۷ شفق به آینه‌دار تشبیه شده و فلق به محراب تشبیه شده است.

۸ شعر سپید یا شعر منثور - آهنگ دارد، وزن عروضی ندارد، جای قافیه در آن مشخص نیست.

پاسخ سؤال ۹

۹ هر دو بیانگر هدایت‌گری امام حسین (ع)، هستند. (امام حسین با شهادت خود راهنمای انسان‌ها شد و آن‌ها را از گمراهی رهانید)

۱۰ (۵ جمله): گویند (۱)، چندین سخن از عشقش مگو (۲)، سعدی (منادا) (۳)، می‌گویم (۴) و بعد از من گویند به دوران‌ها (۵)

۱۱ الف) ایهام تناسب: پروانه ۱- اجازه و رخصت (معنای موردنظر) ۲- نوعی حشره (با شمع و شب و سوختن تناسب دارد)

ب ایهام: راست: ۱- دقیقاً، عیناً ۲- صاف و معتدل

پ ایهام تناسب: شیرین ۱- ارزشمند (معنای موردقبول) ۲- بانوی ارمنی، معشوق فرهاد (با فرهاد تناسب دارد)

ت ایهام: گلستان ۱- کتابی از سعدی ۲- باغ و گلزار

۱۲ "سودایی: صفت نسبی / بی‌خویشتن: مسند / م: مفعول / بو: نهاد"

۱۳ "زندگی - پیمان شکستن - مو - باد بهاری"

۱۴ الف شاعر دلیل اینکه مردم دهان پسته را باز می‌کنند، این موضوع دانسته است که پسته در زیبایی و تنگی دهان خود را با دهان معشوق یکسان پنداشته است.

ب شاعر دلیل بی‌دوام بودن صبح نخست (کاذب) را نتیجه دروغ‌گویی (راست نگفتن) او دانسته است.

۱۵ (رویت) یعنی روی تو و مضاف‌الیه است.

۱۶ (پیران - هنر - عیب) سه مفعول

۱۷ الف) سجع (۴) ب) تشبیه (۷) ج) استعاره (۱)
د) اغراق (۲) ه) حسن تعلیل (۳) و) مجاز (۵)

۱۸ غبار راهگذار تو: "ت" نقش مضاف‌الیه دارد.

۱۹ وقتی پیچ‌وخم موهام را باز می‌کنم (امواج پرتلاطم من آرام می‌گیرد) آب زلال و صاف مانند آینه‌ای می‌شود که ماه چهره خود را در آن می‌بیند.

پاسخ سؤالات ۲۰ تا ۲۱

۲۰ حرف ربط

۲۱ حرف ربط

۲۲ در بیت "ب" کلمه یادگار که به دو شکل تلفظ می‌شود یادگار و یادگار

پاسخ سؤالات ۲۳ تا ۳۰

۲۳ انسان‌های بزرگ با هر اتفاق درست یا نادرست، عصبانی نمی‌شوند.

۲۴ هر وصفی که درباره تو بگویم، تو بالاتر از آن توصیف من هستی.

۲۵

تو با شجاعتی بی‌مانند، در گوشه‌ای از وجدان بیدار بشریت، برای محافظت از حقیقت به پا خاسته‌ای.

۲۶

از این دنیا انسان‌های زیادی عبور کردند و مردند؛ به ناچار شما ظالمان هم از این دنیا خواهید رفت.

۲۷

فقی‌ر بود، و توان مالی نداشت، تا به حال من رسیدگی کند.

۲۸

آلودگی را از خود دور کنیم.

۲۹

وقتی من پیچ و خم را از سر موه‌ایم باز بکنم (وقتی صاف و زلال بشوم)، ماه چهره خود را در من می‌بیند.

۳۰

[خداوند] قصه زندگی یوسف را به دلیل زیبایی چهره او زیبا نام‌گذاری نکرد بلکه به دلیل زیبایی باطن و اخلاق او زیبا نامید.

۳۱

لاله

۳۲

(۵) جمله: گویند / مگو / سعدی (شبه جمله: منادا) / می‌گویم / گویند

۳۳

شعر شاعر ایران - شعر کتاب ما

۳۴

"آن مرد خجل شد و عذر‌ها خواست و این هردو حال در مدّت بیست روز بود."

۳۵

گزینۀ ب.

در عبارت صورت سؤال جفت‌واژه‌های "زاینده و پاینده" سجع ساخته‌اند و همان‌طور که می‌بینید این دو واژه هم در مصوت و صامت پایانی و هم در وزن هماهنگی دارند. در عبارت الف بین "نفیس و خسیس" و در عبارت ج بین "نیاید و نشاید" نیز همین هماهنگی‌ها وجود دارد؛ اما در گزینۀ ب بین "حیات و ذات" سجع برقرار است، اما این دو واژه در وزن یکسان نیستند:

خ / یات - ذات

۳۶

من هرچه بیشتر تو را توصیف کنم تو از آن بیشتر هستی و مطمئن هستم که اصل و وجود و روح‌بخش موجودات، تو هستی.